

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Égészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelék).

A párisi olimpiai versenyek győztese.

A párisi világkiállítás alkalmából Párisban a mindenféle ünnepélyek mellett különböző versenyek rendeztetnek mostanában. Épp a múlt héten folytak le a világbajnoksági versenyek, melyek annyiban érdekelhetik a magyar közönséget, hogy e versenyekben a magyar atléták öt ízben kerültek ki győzelmesen.

A testedzés sportja nem is kicsinylendő manapság, midőn az ügyvéd, tisztviselő, hivatalnok egész napon irodája íróasztalánál görnyedve, igazi testsorvasztó munkát végez. Nagyon sok foglalkozási ág van, amelynek végzése közben a test nem fejti ki azt a mozgást, amelyre szüksége van az embernek ahhoz, hogy egészségét ne rontsa. Éppen azért a sportegyleteknek, testgyakorló köröknek nagy hivatását nem lehet kellőleg mérlegelnünk; maga a törvényhozás és hatóságaink mindent elkövetnek, hogy a testedzés művelőinek megadják a módokat és eszközöket arra, hogy a tanuló ifjuság testerősítő edző gyakorlatokat végezzen, az összes állami, megyei, városi és felekezeti iskolákban olyan kötelező tantárgy a torna, mint a számtan és földrajz stb. A társadalomnak olyan elemei, melyek rá vannak utalva foglalkozásuk folytán, hogy valamely testerősítő

munkát végezzenek, a számos torna- és sportegyesületben visszanyerhetik azt a testi erőt, melyet a dohos irodák íróasztalai mellett görnyedve naphosszat, elvesztenek. S hogy e téren sem állunk a nyugati államok között az utolsó sorban, példa erre a múlt héten lefolyt párisi tornaversenyek, ahol mint említők, nem kevesebb mint öt versenyben kerültek ki a magyar atléták diadalmasan.

Az olimpiai versenyekben majdnem minden első díjat magyar ifjak nyertek el s a díszkoszverseny győztese Bauer Rezső volt, a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatója, akinek az arczképét ma bemutatjuk. Bauer a világ legjobb atlétái elől vitte el az első díjat s nyerte el a világbajnoki címet; 2 kilogramm 23 gramm súlyt 36 méter és 4 centiméternyire dobott.

Bauer Rezső budapesti polgári családnak a sarja, jelenleg 23 éves, tartalékos hadnagy és Óvárott hallgatja az akadémiát. Körülbelül négy éve, hogy kiváló testi erejével és ügyességével föltűnt a hazai versenyeken. Nekünk magyaroknak jól esik tudomást

vennünk arról, hogy a magyar atléták derekasan megállták helyüket a sportot régebben üző nemzetek fiai mellett.

BAUER REZSŐ.

Mint legmegbízhatóbb és legolcsóbb
magvak beszerzési forrása

ajánlható

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése

Budapesten, VI. ker., Andrásy-ut 23. szám.

A hétről.

(Főispánok menesztése. — Aratási eredmények. — Szövetkezeti magtárak. — Királyi házasság és népérdek.)

A hét folyamán olyanféle hírekkel izgattak az ujságok, hogy a nyári szünet alatt több főispánt elmozdítanak állásából. A főispánok nagy részét ugyanis az önmagát lejárt Bánffy-korszak maradványainak tekintik s úgy mondják, hogy új korszak s új rendszer mindaddig meg nem teremhet, míg a régi főispánok uralkodnak a vármegyékben.

Ebben a mondásban sok igazság van. A főispánoknak csakugyan sok politikai hatalom van a kezében, amelynél fogva tapasztalat szerint, választásokkor sokhelyt az ellenzékét elnyomni voltak képesek. Akik ezt tették, azoknak nincs helyük többé a Széll-kormány alatt, mely szakított az erőszakoskodás rendszerével. Szakitania kell tehát a régi rendszer embereivel is.

Csak hogy a főispánok abfertigolása főfájást okoz a Széll-kormánynak. A nagy kormánypárt háromféle elemből áll már. Vannak ott olyanok, akik Tiszákhoz húzódnak, tehát a régi rend titkos hívei; vannak olyanok, akik feltétlen hívei az új kormánynak és a harmadik elemet végül a beolvadt nemzetipártiak képviselik. Ennek a három pártárnyalatnak mindegyike feltékeny a másokra. Nehéz tehát Széllnek új politikai méltóságokat osztogatnia anélkül, hogy egyik vagy másik oldalról ne nehezteljenek meg reá s a párt egységét zavar ne fenyegetse. Ezért egyelőre csinján bánik a főispánokkal. De majd a választások előtt közvetlenül kivágja a Széll-kormány ezt az ütőkártyáját is s akkor nagy főispán-menesztésekre lehetünk elkészülve. Odáig a kormánynak egy kicsit kétkulacoskodnia kell.

Fontosabb ennél a kérdésnél most a magyar emberre nézve az, hogy milyen lesz az aratás eredménye és milyen lesz a buza ára. Hát most már bizvást mondhatjuk, hogy az aratás általában rosszul sikerült. 4-től 6 mázsa búzával kell beérniök ott, ahol máskor holdanként 10 mázstát kaptak. Nagy a gazdák panasza emiatt. Legalább aztán a csekély termést jó árban lehetne értékesíteni. De a buzaárak is inkább lefele mennek, a börze nem törődik azzal, hogy nincs termés, nyomja az árakat mesterséges fogásaival, mert hisz itt az idő, amikor a gazdának piacra kell vetni a termést. Ha aztán majd a spekuláció kezébe kerül a termés, akkor felmehetnek az árak.

A spekuláció ellen csakis úgy lehetne megküzdeni, hogy a gazda vissza tudná tartani a termést mindaddig, míg jobb árakat lesznek kénytelenek érte fizetni. Csak hogy nehéz ám várni az eladással, mikor a pénzre oly szörnyű nagy szükség van! Nem is tud védekezni a

gazda a maga erejéből, sorsán csakis szövetkezeti raktárak segíthetnek, amelyek előleget adnak a beraktározott termésre. A földművelésügyi miniszter tervbe is vette már ilyen szövetkezeti magtárak létesítését s néhány szakemberét a külföldre küldötte ki, a kérdés tanulmányozása végett. Bizonyára szép s üdvös terv ez is, de ha már a kormány belátta, hogy a gazdákat védeni kell a visszaélések ellen, nem gyökerelebb orvoslás volna-e, ha magát a börzét rendszabályozná meg törvényileg? Ezt sürgetik az agráriusok már évek óta és a jövő választások alkalmával nem szabadna mandátumot adni annak, aki meg nem ígéri, hogy küzdeni fog a papiros buza kiküszöbölése mellett.

Legnagyobb újdonsága a hétnek mégis a szerb király házassága. A 24 éves szerb király beleszeretett egy 40 esztendőes özvegyasszonyba, aki egy polgárember felesége volt és most királynévá akarja tenni. Furesa dolog ez manapság a királyfiak nagy szerelmével! Hiszen értjük azt, hogy egy koronás király is vágyakozhatik a csendes, polgári örömök után. De ezeket könnyen meg is szerezheti, csak a koronát kell letennie. Hanem, aki koronát visel s ezzel együtt szédítően nagy kiváltságokat élvez, annak saját boldogságánál is előbb legyen a népek sorsa. Már pedig a szerb népnek ez a furesa házasság kedve és érdeke ellen van. Ennek a házasságnak tehát nem szabadna megtörténnie, mert ha a népek milliója elfordul, ki támogatja akkor a fiatal szerb király trónusát?!

A kilencszázados évforduló.

Augusztus hó 15-én a magyar szent koronának, a magyar királyság főnnállásának kilencszázadik évfordulóját fogjuk ünnepelni. Az első koronázás, a magyar alkotmányos királyság megalapításának kilencszázados évfordulója tehát országos jelentőségű lesz úgy Budapesten, az ország szívében, mint Esztergomban, az ország első főpapjának, a koronázó biboros érseknek székhelyén, s az ősi koronázó városban, Székesfehérvárott, valamint szerte az országban Kárpátoktól Adriáig.

Ünneprontók azonban most is vannak. Egy mindenféle zagyva elemekből álló párttöredék azt hirdeti, hogy a szent korona s vele együtt a magyar kereszténység jubileuma csak katolikus ünnep, mert hiszen eleinte csak katolikus keresztények voltak, így tehát ennek az ünnepnek a megtartását nem lehet más felekezetre ráerőszakolni. Szóval igyekeznek magukat a keresztény felekezeteket is egymásra uszítani, hogy a keresztény jellegű jubileumi ünnepet megzavarják. Jól tudjuk azonban a ezélt. A keresztény felekezetek közé csak azért akarunk konkolyt hinteni, hogy az összetartást megzavarván, erejüket gyengítsék. Ennek a taktikának

nem ül fel azonban sem a katolikus, sem a protestáns. Ők elsősorban is keresztények különbség nélkül s a kereszténység megalapítása egyforma ünnepe a két testvérekezetnek. Azért minden keresztény felekezetnek egyformán kell megülni az ünnepély vallásbeli jelentőségét is. Az első magyar király megkoronáztatásának kilencszázados évfordulója azonban nemcsak a kereszténységnek, de a magyar nemzetnek is ünnepe, aminek megtartására országsherte folynak az előkészületek.

Kormány, egyházhatóságok, városok, társadalmi testületek, sőt még a legkisebb községekben is készülődnek a nemzeti ünnepségre, a mely minél fényesebben sikerül, annál méltóbb lesz multjához a magyar nemzet.

A főpapság egy része pásztorlevelet beesátott már ki hívoihöz az ünnep ügyében, Esztergomban, Székesfejérvárt, Kassán, Nyitrán, Pécsent, Temesvárott és egyéb püspöki városokban már nagyban készülnek a kilencszázados évfordulóra.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter lemondása.

Az utóbbi időkben többször volt szó arról, hogy *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter katonai szolgálata ötvenedik évének betöltése után, a jövő évben megválk hivatalától. Fejérváry báró a napokban Bécsben időzött s ott magasrangú katonatisztek társaságában beszélgetett e kérdésről. Eszerint Fejérváry báró az említett társaságban így nyilatkozott:

— Az én lemondási szándékom megmástitásáról nincs is miért beszélni. Nem maradok már sokáig miniszter és semmi esetre sem maradok tovább, mint a meddig a mostani országgyűlés utolsó ülészaka tart. Eleinte azt terveztem, hogy katonai szolgálatom ötven éves jubileumával egy időben lépek vissza, de lemondtam erről a szándékomról, mert nem szeretem a czeremóniákat. Azt a tervet sem fogadhatom el, hogy hetvenedik születésnapom alkalmával váljak meg a politikai pályától, mert sokszor mondtam és bizonyítottam, hogy a nagykorral való hivalkodást nem helyeslem. Olyasmit, amit másnál elitélek, nem fogom magam megtenni. Ezenkívül is a politikai élet, melyért sohasem rajongtam, megtámadta az idegeimet. Már megelégettem. Nemsokára másnak adom át miniszteri tárczámat.

Ugyanez az értesítés elmondja, hogy Fejérváry báró az utóbbi években többször foglalkozott a

visszalépés gondolatával és kérte a királyt, hogy mentse fel állásától. Azonban a király egyenes kívánságára meg kellett maradnia hivatalában. Súlyos betegsége után ismét fölvetette a lemondás kérdését, majd újból egy heves parlamenti ülés után.

A király mindannyiszor maradásra birta. Azt mondják, hogy egyszer szóba hozta korát, mire a király így felelt:

— Én még korosabb vagyok és mégis helyt állok az utolsó pillanatig.

Távozó főispánok.

Török Zoltán nógrádmegyei főispán ismételtlen bejelentette Széll Kálmán miniszterelnöknek lemondását. A nógrádmegyeiek tüntetésre készülnek *Török* Zoltán mellett, ezzel fejezik ki ragaszkodásukat s kérni fogják, hogy szándékát változtassa meg és maradjon meg állásában. Széll Kálmán miniszterelnök eddig még nem határozott arra nézve, hogy a lemondást elfogadja-e, vagy nem. — Az ujvidéki főispánnak, *Flatt* Viktornak fölmentésével kapcsolatosan, különösen azért is, hogy utódja még nincs kinevezve, különböző hírek kerülnek forgalomba. Ezek szerint *Flatt* Viktort annakidején azért nevezték ki Ujvidékre, hogy a szerbeket megfékezze. Hogy Széll Kálmán a lemondást elfogadta, abban a szerb politikusok annak igazolását látják, hogy a Széll-kormány nemzetiségi programja a szerbekre nézve tényleg kedvezőbb, békésebb és engedékenyebb, mint a Bánffy-féle nemzetiségi program volt. Ujvidék főispánjává Kéry Gyula miniszteri osztálytanácsost nevezik ki s hogy a kinevezésről szóló királyi kézirat legközelebb meg is jelenik a hivatalos lapban.

A szerb király házasodik.

A mult hét vasárnapján nagy meglepetésben részesítette népét Sándor szerb király. Kijelentette kormányának vezetői előtt, hogy megházasodik. A fiatal uralkodónak ez az elhatározása helyeslésével találkozott nemcsak a kormányzat urainak, de a szerb népnek is, amely hazája megerősödésének jeleit látná abban, ha uralkodója, fölveve a házasság szentélyét, biztosítékát adja annak, hogy valamely előkelő európai fejedelmi családból való házassága révén a szerb trónnak alapjait megveti, megerősíti.

Szerbiában a király házasságának örömhíre

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

— Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. —

korai öröm volt; csakhamar nyilvánvaló lett, hogy az alig 24 éves fiatal uralkodó nem fejedelmi család sarját vallja szíve választottjául, hanem egy törzsökös szerb vojvoda családból való özvegyasszonyt, a nálánál több, mint 10 évvel idősebb *Draga Masin* asszonyt akarja maga mellé trónra emelni. A királyi menyasszony atyja előkelő szerb politikus volt, míg ő maga a szerb király anyjának, Natália királynőnek az udvarhölgye.

Sándor király választásával az ő kormánya, mely a király föltétlen bizalmát bírta, éppen nem volt meglepődve, be is adta lemondását, mire Sándor király eljegyzését egy a „szerb néphez“ intézett kiáltvánnyal adta tudtára. A kiáltványban kifejti az ifjú király, hogy dinasztiájának állandóságát akarja biztosítani a jövőre nézve és azért oly nőt választ, kivel a béke, boldogság és meglepődés fog hajlékába beköltözni. Midőn eljegyzését népének tudtul adja, egyuttal megfogadja, hogy erős akarrattal és lelkesedéssel fog dolgozni hazája megerősítésén és boldogításán.

Sándor király ezen elhatározása, hogy *Draga Masin* asszonyt eljegyezte, előre láthatólag nagy zavarok előidézője lesz a kicsi Szerbiában. Nemesak az összes miniszterek mondtak le állásukról, de az állam egyéb főtisztviselői is. A lakosság a király házasságának hírére a lelkesedés minden jele nélkül fogadta, sőt Masinné házát a királynak testőrökkel kellett őriztetni. Milán exkirály, a szerb hadsereg főnöke is kijelentette egy fiához intézett táviratban, hogy mint atya, sajnálja fiának e lépését és lemond a hadtestparancsnokságról.

Hogy milyen bonyadalmakat fog előidézni Sándor király e ténye, az a közel jövő titka; azonban Sándor király 1893-ban saját nagykorúsítását oly ügyesen vitte keresztül, hogy előreláthatólag ezuttal sem fogja semmi sem visszarettenteni attól, hogy *Draga* asszonyt az oltár elé vezesse. De míg az özvegy polgárnőt trónra ültetheti, addig sok ellentállást kell leküzdenie a szerelmes ifjú királynak.

Egy szövetkezet szózata.

A Török-Szent-Miklósi fogyasztási szövetkezet igazgatósága figyelmet érdemlő köziratot intézett tagjaihoz, melyből a következő részleteket emeljük ki:

Az egész országban minden szövetkezetnek minden boltos ellensége, pedig a szövetkezetek ügye a haza ügye, mint ilyennek sok az ellensége azok között, kik pénzzel vesztegetnek, pénzért elnyomják az igazságot. Kis, nagy s legnagyobb kereskedők dolgoznak ellene, tehát igazság van ez ügyben: jobb azért szövetkezeted ellenségének nézned minden boltost. Ne higj neki! Naponta alakulnak szövetkezetkezetek az országban. Minél több lesz, annál erősebb lesz budapesti központunk, a „Hangya“ s minél erősebb, annál olcsóbban vásárolhat a gyárraktól s adhatja nekünk. Tarts ki hát magyarom,

rab voltál, lassan szabadulsz a hosszú rabságból. Hajnal után nem dél jő.

Szövetkezeted mindig hü barátod. Ha eddig nem mérték, de most jól kimérik egyes boltokban a kilót is, még a dekát is: köszönd azoknak, akik veled együtt szövetkeztek. Kimérték-e eddig? Csak az tudná, ki mindig utánmérté volna: de szövetkezeted most és mindenha igaz mértéket ad. Aki elhiszi, hogy eddig kilónál is ezernyi-ezerszer, dekáknál meg számtalanszor csalhattak a mértéken és ki tudja számítani, hogy milyen garmada rizskása, griz, só, cukor stb. lenne az, amit a mértéken esalogathattak éveken át: az ilyen böles honfi szereti a szövetkezetet szívvvel-szájjal. Hejh pedig! Nagy szó az, hogy minden kiló meg legyen egy kiló; minden deka, egy deka, ez egy évben száz meg száz vásárlónál ezeket jelent haszonban ily nagy közönség javára.

Akartok-e szabadulni az áruuzsora az áruhitel hinárjából; — vagy ti, akik benne nem vagytok, akarjátok-e szabadítani azokat, akik benne vannak; ha nem értük is, ha ők talán nem érdemelnék is, hát gyermekeikéért, az ártatlanokéért, magyar véreitkéért —: tartsatok ki hiven a mostani szövetkezet mellett, mert ha ez se kell; ha erre se mutatjátok éretteknek magatokat; ha ennek eltiprásával is meggyalázzátok a hazát: akkor hogy tudunk majd csinálni hitelszövetkezetet, amely megszabadít az uszorrától sokakat. A télen a pénz drágasága miatt nem lehetett csinálni, de majd ősszel lehet.

Akik csak itt tapodjuk a haza földét, mind osztrák ingben, gatyában, cseh-morva posztóból, angol ezernával megvarrt kabátban, nadrágban járunk, melyen a gombok németek. Rékli-, szoknya-kelme mind osztrák, angol, német, cifra gombja leginkább francia és így van a hazában mindenütt. Ha egy nagy hegyet csinálnának azokból a férfi, női ruhakelmékből, vásznakból, posztókból, csipkékből, czafrangokból, szalagokból, kalapokból, miket évente külföldökből elhasználunk, mikért 340 millió korona kivándorol: akkor látnánk be, mily rossz hazafiak vagyunk, mert mindezek itthon magyar gyárakban, magyar kezek által elkészülhetnének. Csakhogy a magyarnak ebbe se kell, ami magyar. Szegény székely véreink kivándorolnak az oláhok közé, mert fonottjaik-szöttjeik nem kellenek honfitársaiknak. Aztán készül ám magyar posztó, magyar vászon, festő, karton, csipke, szalag, még varrógép is sok: de nem vesszük. Azt mondják, hogy nem versenyez a külföldivel. No hát ez ezudar hazugság. Azt is mondják, hogy nem oly olcsó. No hát ez a mi bününk, gyalázatunk. Hogy adhatnák olcsón a magyar gyárak, holott a munkásaikat alig fizethetik annak árából, ami elkél. Ezért mondjuk, hogy a magyar gyárparang. Kik az okai? Mi vagyunk magyarok! Földmives véreink! Akarjátok-e, hogy a földadó, mely szorít, leszálltassék? Hogy ne!

Rajtatok is áll. Ne eresszük csak ki azt a 340 millió koronát, ne viseljünk külországi gunyát; igyekezzünk rajta, hogy minden kiteljék hazulról: felvirágozik a gyáripar, megoszlik az adó s munkát lel sok ezer kivándorló magyar itthon. Miért hozzuk ezt fel? Azért, mert a szegény magyar gyárakon csakis a magyar szövetkezetek segíthetnek.

KÜLFÖLD.

Khinai háboru. A khinai forradalomnak még mindig igen zavaros a képe. Csak annyit tudunk biztosan, hogy megölték *Ketteler* bárót, a német követet és meggyilkolták *Szugijamát*, a japán követség titkárát, lemészároltak igen sok keresztényt s végre maguk között is hadakoznak a sárgabőrűek. Mult héten még azt táviratozták, hogy az összes európai követeket legyilkolták, de ezzel szemben a napokban távirat jött *Kuang-Szu* khinai császártól, melyben a francia köztársasági elnököt kéri a béke közvetítésére és azt írja a császár, hogy a követek mind életben vannak és oltalmába fogadta őket.

Ebben az össze-visszaságban eligazodni nem lehet. A khinai császár a német császárnak is táviratot küldött, melyben mély részvétét nyilvánítja a német követ meggyilkolása fölött és igéri, hogy gyilkosait példásan bünteti meg. Mindezeket összeadva, még sem tudnak semmi bizonyosat a Pekingben székelő idegen követekről, mert mindenestre különös az, hogy azok a követek semmi névvel nevezendő hirt nem adnak magukról. Hiszen minden követnek van a kormánya részére titkos írásjegye, amelyet használhat, vagy egész egyszerű kifejezéssel is tudtára hozhatná a kormányának bármelyik, hogy él s ha valóban a khinai császár védelme alatt vannak és a császár tudott táviratot küldeni Európába, akkor ugyanazzal az alkalmatossággal a követek is küldhettek volna tudósítást kormányaikhoz. Tehát a khinai császárnak sem lehet hinni.

El lehetnek készülve rá a nagyhatalmak, hogy a pekingi vérfürdő valójában megtörtént.

Mult héten nagy harcok folytak Tiencin bevételénél. Ezt a nagy várost az európai csapatok bevették és a khinai katonákat szétkergették. Összes vesztesége 400 emberre tehető a hatalmaknak, míg a khinaiak roppant nagy vereséget szenvedtek. 50 ágyujok maradt zsákmányul a győzelmes keresztény csapatok kezében. A város meghódolt, de az alkirály

elmenekült futó seregével. Most tehát Peking felé készülhetnek a hatalmak derék katonái, ahol bizonyosan csak az európaiak vérnyomait találják meg. A német császár nem vonta vissza hadüzenetét a Kuang-Szu khinai császártól kapott távirat után, sőt még most kezdi mozgósításait, hogy beváltsa azt a kijelentését, mely szerint nem fog pihenni, míg Peking falaira föl nem tüzték a győzelmes német lobogót.

Ezekből látható, hogy a khinai háboru igen bonyadalmas és hosszú lesz, melynek vége soká elhúzódik a rend teljes helyreállításáig. A hatalmak csapatja az utóbbi kimutatások szerint *ötvenezer* emberre tehető, míg a khinai csapatok és felkelők száma közel van az egy millióhoz. A lázadás folyton terjed és a nagy khinai császárságnak öt tartománya közül már háromban dühöng a nép, foly a vér szakadatlanul.

Angol-bur háboru. Mult héten újra érkeztek hírek Dél-Afrikából, amelyek szomorúsággal töltik el az angolok szívét. A nagy győző Roberts lord megfeneklett Pretóriában és most az a meglepetés érte, hogy elvágták összeköttetését a tengerrel. Most ha akar sem tud táviratokat küldeni Londonba és e hirt Hamilton tábornok adta fel Oránzs áliam felől.

Egyéb érdekes hírek is érkeznek Pretóriából, amelyek szintén meglepték a világot. Krüger elnök neje és Stein elnök neje több burger asszonnyal együtt elhagyták Pretóriát. Mint egy utóbbi távirat jelenti, velök mentek Botha és Meyer bur tábornokok neje és gyermekei is. Összesen 600 nő és gyermek ment el Pretóriából. Az utóbbi három napon nagy ütközetek voltak Derbepoort mellett, mely Pretóriától keletre fekszik és itt az angolokat súlyos csapás érte. Egy nap 400 angol esett el.

A bur nőknek Pretóriából való kiköltözése eszünkbe juttatja azt a régi mesét, mikor a hajóskapitány nem hitte el a veszélyt, pedig legényei váltig állították. Aztán megkérdezte, hogy miből következtetik a legények? Azok aztán megmondták, hogy az éj folyama alatt a patkányok csoportokban menekültek el a hajóról. Talán éppen így lesz ez az angol fővezérrel is. A bur nők és gyermekek menekülnek Pretóriából, mert nem érzik biztonságban magokat Roberts lord védelme alatt és a büszke angol vezér nem akarja elhinni a veszélyt, mely már is közel van. Sőt előnyomulásokat is jelentettek a hét vége felé. Methuen tábornok a

A FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalában

Budapest, IX., Üllői-ut 25., „Köztelek“

➔ Bérmentes küldéssel együtt. ➔

KAPHATÓ:

Honszerző őseink Históriája.

Ára 40 fillér.

Kossuth Emlék

Írta: CLAIR VILMOS.

Fűzött példány ára 40 fillér. ✻ ✻ ✻ Vászonba kötve ára 60 fillér.

Karikás János Amerikai Kalandjai.

Ára 50 fillér.

burokat Olifantsnek mellett nagy veszteséggel szétzórta, Rustenburgot fölszabadította, azután pedig egyesült Baden-Powell ezredessel. Több megszállás, szétszórás, előnyomulás van még a jelentésekben, de amelyek csak fátyol gyanánt vannak a komolyabb esetek letakarására fölhasználva. El lehetnek készülvé a londoniak, hogy rövid időn még nagyobb meglepetések érik, mert egy szabad nép hazája nem játékszer, hogy azt könnyű szerrel elvegyük tőle, egy nemzet szabadsága olyan drága virág, melyet eltaposni nem engedhet egy szabad nép sem addig, amíg az utolsó szív is meg nem szűnik dobogni.

Angol hadikölcsön. Az angol kormány új hadikölcsönt szavazott meg a dél-afrikai háborúra, melynek összege ismét rémitő nagy. Csak a tavaszon vettek fel 720 milliót, most ismét 480 milliót kérnek, ami azt jelenti, hogy az angolok kitartanak a háboruban, Pénzük van bőven, hiszen ebben az évben 1200 milliót adtak a dél-afrikai háború céljaira, mely összeg elég volna egy kis ország megvételére. Mikor ezt az új hadikölcsönt olvassuk, újra elszomorodik a művelt szabad népek szíve, mert ezt a rémitő sok pénzt nem nemes célokra, hanem egy istenfélő, szorgalmas, szabad nemzetnek, a bur népnek rablánczraeréséhez használják fel.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése 1900. július hó végével lejárt és akiknek mai számunkhoz csatoltan postautalványt küldöttünk, felkérjük, hogy előfizetésüket ezen utalvány felhasználásával mielőbb megújítani sziveskedjenek.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

A király Szlavoniában. Eszéki lapok írják, hogy gróf Mailáth László kamarás, dolni-miholjáczi birtokos új kastélyt épített, mert a király a jövő évben több napra fog Dolni-Miholjáczaba érkezni a nagy zárógyakorlatok alkalmából és az ő vendége lesz. A hadgyakorlatokon a 13. (zágrábi), 4. (budapesti), 3. (gráczi) és 5. (pozsonyi) hadtestek fognak részt venni. A király ottléte alatt az ország minden részéből hódoló küldöttségeket fog fogadni.

Magyarbarát francia nő halála. Minden magyar szív rokonszervére méltó fiatal, nemes, francia származású hölgy halt meg a minap Vrboveczen. Dr. Haydin Györgyné született De la Guerre Mária grófnő, De la Guerre Albert grófnak, a dúsgazdag francia menekültnek a pozsonyi körökben egykor sokat emlegetett unokája huoyta le szemeit örök álomra. Az elhunyt urhölgy nevéhez, kinek családja kezdetben a horvátországi Vrboveczen, később Pozsonyban lakott, olyan tény emléke fűződik, a melyre büszke lehetne hazánk bármely legelsőrangú, szüle-

tett magyar mágnás hölgye is. Ő volt az a sokat emlegetett és minden magyar szívben ünnepelt 17 éves menyasszony, a ki jegyesének, egy közös hadseregbeli főhadnagynak, a Gotterhalte miatt a jegygyűrűjét visszaadta s mással lépett az oltár elé.

Pápai áldás levelező-lapon. Érdekes tervet fogadott el a pápa a napokban. A zarándoklatokat rendező bizottság ugyanis augusztus 19-én, Szent-Joachim napján, a pápa kilenezvenedik nevenapja alkalmából nagy tüntetésre készül a pápa mellett. Levelező-lapokat bocsát ki a világ minden részébe, mely két lapból fog állni: az egyiken lesz az írásra szánt hely, a másik részt pedig le lehet szakítani és ezen a pápa arczképe lesz, továbbá elismerése annak, hogy az illető pápai áldásban részesült. A pápa előzetesen áldását adta mindazokra, akik öt nevenapja alkalmából ilyen levelező-lapon üdvözlők és áldását kérik. A levelező-lapokat idejekorán kell elküldeni, hogy augusztus 18-án már megérkezzenek a Vatikánba.

A váci csata évfordulója. Vácson az ottani véres csata évfordulóján, július 17-én Agács János apátkanonok és váci plébános gyászmisét mondott a Hétkápolnában az elesett honvédhősökért. Mise után kivonultak a virággal diszitett honvédemlékhez, a hol szintén lerótták a kegyelet adóját a névtelen hősök emléke iránt.

Százhatvanhét végrehajtás egy község ellen. A legkülönösebb az, hogy a község, amely ellen egyszerre százhatvanhét végrehajtást vezetnek, a módosabbak közül való: az Érmellék egy csinos helysége, Álmosd. Néhány esztendeje az álmosdiak megvették gróf Zay Albert egy birtokát másodkézből és megsztokodtak az ingatlanon. A törlesztéseket azonban nem tartották be és most Back Fülöp bécsi bankár, a tulajdonos, bepörölte az adósait, akik egyetemlegesen felelősséget vállaltak egymásért. A végrehajtást már ki is tüzték mind a százhatvanhét adós ellen és a veszedelmet a járási főszolgabíró háritotta el ideiglenesen. Hogy a fizetési halasztás megmenti-e a százhatvanhét adós vagyunkáját, az még bizonytalan.

Villámtól sujtott ökrök. Jakoris, sármegyei községben szombatról vasárnapra virradó éjjelen nagy égiháboru dühöngött. A villám több izben becsapott a házakba, úgy, hogy az embereket halálos félelem fogta el. A villám az egyik urasági pajtába is beütött, ahol tizenegy darab ökröt sujtott agyon. A tizenegy hatalmas állat összeroncsolva nagy vértócsában feküdt egymáson. A villámsujtott állatokat esodamódra bámulták a falubeliek egész napon át.

A bártfai nagy orkán. Egész nagyságában csak most látszik az a kár, amit a múlt heti nagy orkán az erdőben és a vetésekben Bártfa vidékén okozott. Csak a város erdejében, a kisebb kárt nem számítva, 1000 nagy fenyőtörzset döntött a földre. A gyönyörű vetést a földre fektette s úgy leverte, hogy a termés teljesen tönkre ment. A burgonyát virágjában érte

a borzasztó vihar. Előreláthatólag a télen nagy nyomorúság lesz, mert a takarmány nagy részét is elhordta az árvíz.

A bur harcos hagyatéka. Tavaly decemberben Hannel Károly fűszerkereskedő hirtelen eltűnt Temesvárról, a faképnél hagyva barátait és hitelezőit, a kik ámulva látták másnap reggel, hogy új ezégtábla ragyog a Hannel-féle bolt fölött. Hannel ugyanis, mitsem törődve a számos hitelezővel, a boltot raktárostul potom pénzért eladta Trautmann Márton kereskedőnek, maga pedig Transvaalba hajózott és beállott a bur harcosok soraiba, a honnan pár hét múlva hirt is adott Temesvárra. A hitelezőket azonban nem hatotta meg Hannel hősiessége és esődöt kértek a „hagyaték” ellen, melyet a törvényszék el is rendelt. Az új tulajdonos pedig vonakodott átadni a készleteket a kinevezett tömeggondnoknak és határozottan fentartotta tulajdonjogi igényét. A tömeggondnok ekkor a végső eszközhez folyamodott s bűnügyi feljelentést tett Hannel ellen, egyttal fenyegető zárlatot kérve a boltra és raktárra, a melyet Hannel nem volt jogosítva kéz alatt eladni. A törvényszék ennek a kérésnek helyt adott s zár alá helyezte a bur harcos összes temesvári hagyatékát.

Aradások. A Hernád és Rima vize a folytonos esőzés következtében kiáradt s roppant területeket elöntött. Az aratás a szakadatlan esőzés miatt szünetel. A buzát a rozsga mindenfelé emészti. — Lőcséről írják: Szepesmegyében az utóbbi napokban folyton szakadt az eső, érzékeny károkat okozva a gazdáknak. A Hernád és Poprád vize több helyen kilépett medréből s jelentékeny területeket elöntött. A lekaszált szénát az árvíz nagyjából elsodorta.

Öngyilkosság — ágyuval. A lemergi tüzérszázárnyában Bileta tüzérszázárny tüzérhez méltó fegyverrel végezte ki magát. Megtöltötte az ágyuját egy patronnal és a tüzzsinórral önmagára tüzelt. Szétzaggatott holtteste maradt csak a földön.

Sikkasztó kapitány. A predeáli vasutállomáson nagy feltűnést keltett egy román katonatiszt elfogatása. Todorcsku György kapitány, a Foksánban állomásozó román gyalogezred parancsnoka a letartóztatott. Fölvette az ezred címére a postán érkezett huszonötezer frankot és az összeg elsikkasztása után megszökött. Azonnal táviratoztak a határszéli állomásokra, hogy Todorcskut tartóztassák föl. Predeálon felismerték és elfogták. Az elemelt pénzből azonban már csak négyezer frankot találtak meg nála. Az összeg nagyobb részét elrejtette és nem akar felőle felvilágosítással szolgálni. Bukarestbe szállították, ahol átadják a katonai hatóságnak.

Hegedüs Rózsika gyilkosai. Hódmezővásárhelyen egy éjjel halva találták a kis Hegedüs Rózsikát. Most két éve már. Azóta egyre keresték a tizenöt éves szép leány gyilkosát. Egy Balogh Imre nevű embert és a testvérét, Balogh Julist fogták gyanuba. Időközben Nagy Ferencz kanászgyerek bevallotta, hogy ő a gyilkos s hogy Balogh Imre anyja bérelte föl a gyilkosságra. A szövevényes ügyben egyszer tárgyalást is tartott a törvényszék s elítélte a bűnösöket, de a felsőbb bíróságok újabb eljárást rendeltek el. A második tárgyalást azonban már nem lehetett megtartani, mert Balogh Imre meghalt a börtönben, a napokban pedig Nagy Ferencz, a kis kanászgyerek megöregült.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A tenyésztésre megtartott esibék kiválogatása és osztályozása.

A tenyésztésre használandó tyuktörzseket őszkor kell kiválasztanunk, egyrészt az ideit, másrészt a múlt évek közül. A kiválasztást azonban a gondos baromfi-tenyésztő már a nyár folyamán kezdi s e czélból baromfi-állományát tenyésztési szempontból figyelemmel kíséri, hogy az egyesek jó és rossz tulajdonságáról meggyőződjenek. Ily gondos megfigyelés után természetes, hogy könnyű lesz aztán őszkor a tenyésztésre alkalmas anyagösszeválogatása.

A törzsek egyedeinek összeválogatásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyévesek közül csak olyanokat tartunk meg tenyésztésre, melyek az előző év telén, a télizord idő daczára legnagyobb ellenállóképességet tanúsítottak, azaz betegek nem voltak. Továbbá a tenyésztők összeválogatásánál mindig az legyen az irányadó a tenyésztő előtt, tulajdonképpen mire akarja azokat használni, mi czélból fogja azokat tenyésztetni? Hus- vagy tojásra, avagy kiválóan költésre?

Ha a tenyésztő *hustermelésre* óhajtja tyukállományát használni, ez esetben tenyészállatokul tenyésztőrszébe azokat válassza ki, melyek gyors fejlődés és husos növekedés által tűnnek ki az állományban.

De ezenkívül figyelemmel kell lenni arra is, hogy oly tojókat és kotlósokat válogassunk össze, melyeknek bőre és zsírja vágott állapotban hófehér, mert a nem fehér, tehát a sárga és kékesfeketés színűt a kereskedelemben, különösen külföldön nem szeretik.

Ha *tojáshozamra* állapított tenyésztést óhajtunk berendezni, akkor arra fektetendő a főszű, hogy azon tyukokat válasszuk ki a tenyésztésre, melyek a legszorgalmasabb tojók, tojásuk átmérője 40 milliméternél nagyobb, sulyra nézve pedig legfeljebb 16 darab tojás együtt 1 kilogrammot nyom. A 38 milliméter átmérőnél kisebb tojásokat tojó tyukok a tenyésztésből kizárandók.

Csak oly tyukokat válogassunk ki, melyeknek tojásai sárga, sárgásbarna vagy rózsaszinben játszó héjjal bírnak. Ilyszinű tojásokat külföldön, de újabb időben nálunk is a fővárosban és a nagyobb vidéki városokban mint tea-tojást jobb áron veszik és drága pénzen árulják.

A fehérhéjú tojásoknak az a rossz hírük jár, hogy ilyszinű tojások mézsvizben tartattak el, tehát nem frissek. S ezen balhiedelem az oka, hogy a nagyobb városokban és kávéházak vendégei csakis a sárgaszinű tea-tojást kedvelik, míg a fehér színűt visszautasítják.

A költésre kiválóan alkalmasak a bráma fajkakasok keresztezése után származott egyedek, s ezek közül

azok válogatandók ki, melyek kottló minőségben szelidek, jók, hüen ülők és jó anyák voltak. Ezeket kell több éven megtartani s az azoktól nyert tojásokból kell egy még tökéletesebb, egy még jobb ivadékot létesíteni. A pulyka kitünő mesterséges kottlónak bizonyult, nála a kottlási időt sem kell bevárni, 2-3 napi kényszer ülés után rendesen beválik, fészken marad és igen jól költ.

De igen jó kottló a langsán és különösen ha oly ivadékokra teszünk szert, melyek lagsán kakastól és sötét vagy világos bráma tojóktól származnak.

Ezen keresztezések oly kiváló szolid, jól és gyakran kottló tyukok, melyekkel e tekintetben semmiféle más fajta nem versenyezhet. Ha pedig az ilyfajta keresztezésekből származott kakasokat közönséges házi tyukjainknál alkalmazzuk, úgy ezeknek utódjai jó tojók, jó hustyukok és jó kottlók lesznek.

Fordítsunk tehát nagy súlyt a tenyésztésre alkalmazandó törzsek ki- és megválogatására, egy egy törzsből legyen minden példány egy és ugyanazon színű, nagyságu, alakú, járású, sőt a tyuktéléknél még arra is súlyt kell fektetni, hogy az általuk tojt tojás is egy színű és egyforma alakú legyen.

Ha ezen külsőségek egyenlőségére súlyt helyezünk, természetes dolog, hogy arra még nagyobb súlyt kell helyezni, hogy ezen törzsek jó és szapora tojók és bő hustermelők, vagy jámbor kottlók legyenek.

Nem szabad sohasem feledni, hogy a sikeres tenyésztés egyik leglényegesebb *biztosítéka a ezéltirányos és helyesen összerálogatott tenyészanyag.*

A tenyésztésre kiválasztott tyukokat és kakasokat a lábára illesztett *lábgyűrűvel*, mely gyűrű évszámmal és esetleg folyó számmal is el van látva, meg kell jegyezni, hogy azok után később is tájékozva legyünk, de meg hogy ellopás ellen ezzel is védve legyünk.

Lábgyűrűket, amelyek sárga rézből vannak készítve, a gödöllői m. kir. baromfitenyésztőtelep vezetőségénél lehet megrendelni. 100 darab ára 8 korona és a hozzávaló összeszorító fogó 1 korona.

Ezek a legpraktikusabb és legjobb lábgyűrűk, minden más utánzatnak beszerzésétől óva intjük a baromfitenyésztőket, mert az azokért kiadott pénz, kidobott pénz.

A gyűrűzés igen egyszerű: a gyűrűt a tyuk bal, a kakas jobb lábára helyezzük s azt az arravaló fogóval összekapcsoljuk. A gyűrűt le lehet ugyan a tyuk lábáról venni, de akkor többé nem használható és más tyuk lábára fel nem tehető.

A tyukok korának felismerését egyébként különféle jelek mutatják, az idősebb tyukot és kakast meg lehet ismerni arról, hogy a sarkantyuja kemény és hosszú, a lábbakon a pikkelyek durvák, a csőr alsó része kemény és nem hajlik, a taraj vastag és érdes, míg a fiatal baromfinál a sarkantyú még nincs kifejlődve, a lábszárakon a pikkelyek fényesek simák és üde színűek, a körnökök finomak és élesek, a czomb puhább, a taraj vékonyabb és simább.

Mézértékesítés.

Az új mézidény folyik. Megindultak a mézpergetők és telnek a bődönök. Egyiknek-másiknak bőven kijut az istenáldásból, több mint a mennyit kincsinyben értékesíteni tudna. Másoknak pedig éppen semmi alkalom sem kínálkozik az eladásra, messze laknak a nagyobb piacoktól s összeköttetései keskenyek. Olyanok is vannak, a kik nem akarnak a kicsinyben való eladással bibelődni, vagy nines is erre idejük érkezésük, ismét olyanok is vannak, a kik egy összegben szeretnék a pénzt megkapni, nem koronánként. A nagybani eladás azonban, miként ezt a múltban elhangzott számos panasz mutatja, nem mindig egészen biztos. Gyakran értéktelen váltókkal fizettek a kereskedők, vagy csak hosszú, költséges perlekedés után lehetett az amugy is erősen leszorított vételárhoz hozzájutni, úgy hogy alig maradt 100 kg.-nál 30-40 korona. Ezen áldatlan állapotoknak elejét veendő, az országos méhészeti egyesület folyó évi márczius hó 25-én tartott közgyűlésén azt határozta, hogy a mézértékesítést a folyó évben is folytatni fogja, még pedig ugyanazon az alapon, mint a múlt a múlt évben. A kinek tehát eladó méze van és nem tudja maga elfogadható áron eladni, az forduljon a mézértékesítő-bizottsághoz. (Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.) A bizottság bármely mennyiségű mézet és viaszt el tud helyezni, mert összeköttetései napról-napra terjednek. Eldények az idén is ingyen lesznek kaphatók. Fizetés azonnal, esetleg a legrovidebb idő alatt. Bővebbet a bizottság gondnoksága ad postafordultával szóbelileg vagy levélben.

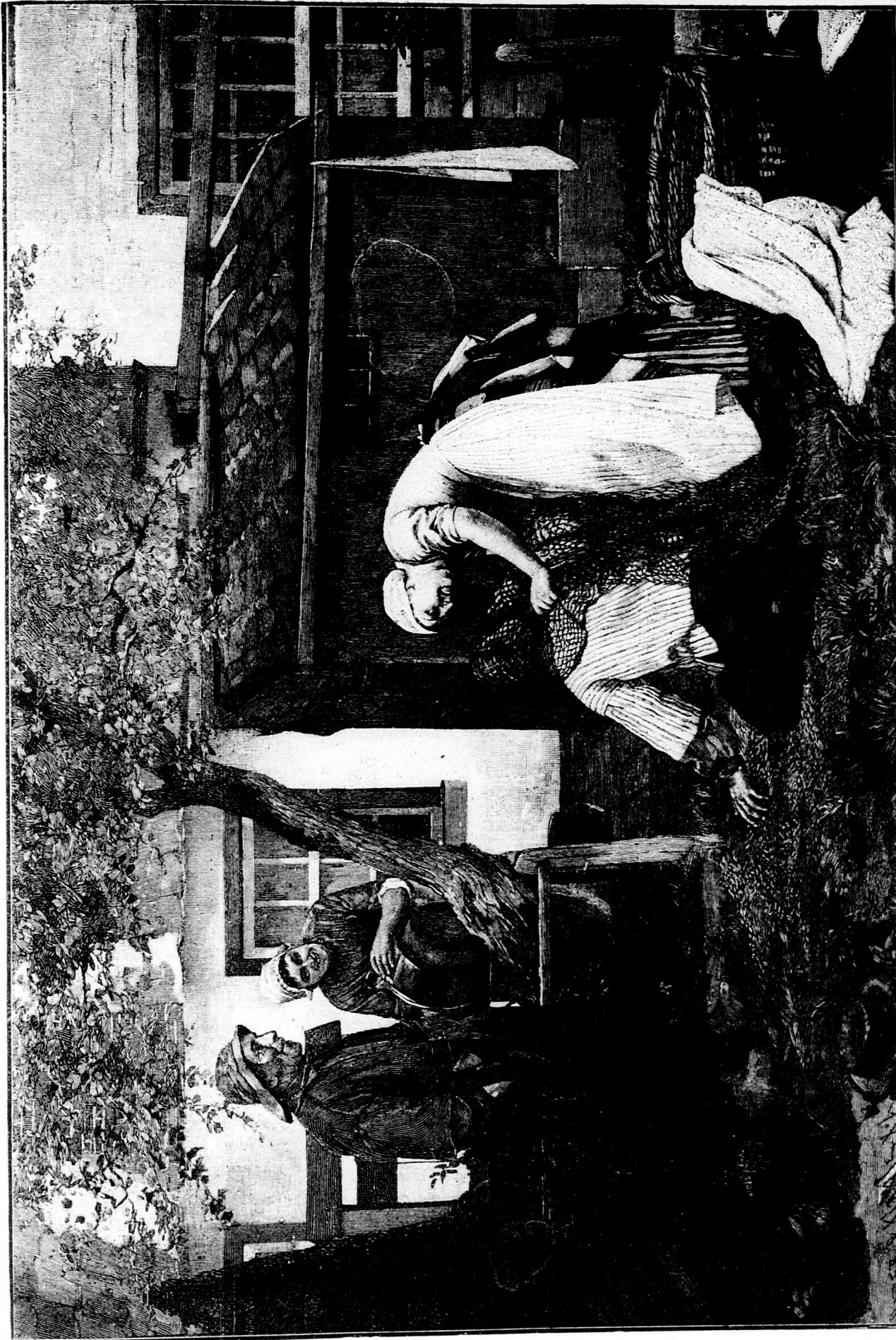
A lovak nyelvöltögetéséről.

Ezen époly esunya, mint kellemetlen szokás egyike a lovak gyakrabban előforduló rossz szokásainak. A baj előidézője igen sokféle ok lehet. Gyakori eset — főleg fiatal lovaknál — az, hogy az ügyetlen kantározás folytán a zabla nyomja a lovak nyelvét és azért igyekeznek ezen kellemetlen nyomáson könnyíteni. Némelyik ló ilyenkor a zabla fölé teszi a nyelvét, egyesek oldalt, mások ismét a metszőfogak között lógatják ki s ha ezen nyelvöltögetést előidéző ok huzamosabb ideig tart, akkor állandó szokásává válik az a lónak. A nyelv benujtása vagy sérülése szintén oka lehet ezen rossz szokásnak és mindenesetre ajánlatos, hogy mielőtt a baj gyógyításához fognánk, annak okát kutassuk ki, mert ha még szokásává nem vált a lónak a nyelvöltögetés, az előidéző ok megszüntetésével az könnyen gyógyítható. Nehezebb ez, ha a szokás már megrögzött.

Régebben úgy segítettek ezen a bajon, hogy a nyelv leelő részét levágták és habár ez alapos, de éppen nem szelid eljárás, azért ez figyelembe sem jöhet, hanem annál inkább az az eljárás, hogy a rossz szerkezetű feszítőzabla helyett oly zablát használjunk, mely a ló nyelvét nem nyomja.

Ily zabla használata mellett sok ló abbahagyja ezen rossz szokását, ha pedig ezt nem tenné, úgy hólyag vagy hálóból készült kis hüvelybe tohetjük a nyelvét s így két zsinór segítségével a zabla két sarkához rögzíthetjük azt.

Ezzel az eljárással a lovak nyelvöltögetésének rossz és esunya szokását biztosan megszüntethetjük.

H Á L Ó B A N.

MULATTATÓ.

Petőfi Sándor sirja.

A keleti gyorskocsik mindennap zakatolva rohannak el a domb alatt. A személyvonatok néha megállanak a domb alján épített vasuti őrház előtt, de csak egy percig, mert föltételes megállóhelyeken nem vesztegeti az időt. Amint a kalauz elkiáltja a helység nevét, nyomban érdekes élénkség támad az utasok között.

— Fehéregyháza!

Az utasok kíváncsian tekintgetnek jobbra-balra, míg az oszlopot meg nem találják. Ott van a déli oldalon a Petőfi Sándor sirja. Kilátszik az emlékoszlop, tetejében a turul-madár. Az oszlop körül kisebb akácok és diszfák vannak elszórtan, a kert keleti részén emelkedik a díszes székelyház körülfutó tornáczával és a melléképületekből is kilátszik a félszer és a galambbug. Ennél többet a vonat utasai nem láthatnak, mert csak ezek emelkednek fölül a sütógó kukoriczák szárain. Az utasnak ideje sem marad sóhajtani egyet a nagy költőért, már eltűnik

szemei elől a kép. A vasuti koci ott szalad el közvetlen a domb alatt és az utas többé nem pillanthat vissza a Petőfi-őrházhoz. A turul-madaras oszlop még egyszer feltűnik a bűni kanyarulónál, de csak a turul-madár látszik ki a zöld kukoriczák közül, amint ott repked a gránitoszlop gombján. A vasuton utazók csak ennyit láthatnak a Petőfi sirjából, hanem, aki meglátogatja a nagy dalnok nyugóhelyét, akik elzarándokolnak a Petőfi sirjához, azoknak más képet mutat a domb, más érzés járja át sziveiket.

Négy hétig laktam ott és mindennap elzarándokoltam a költőkirály sirjához. Kimentem jó időben, esőben vagy záporban egyaránt. Négy hétig néztem a tündérkertté varázsolt dombot és megfigyeltem a Petőfi sirjának látogatóit. Haller Louise grófnő kérésére, kinek vendége voltam, lemásoltam a Petőfi emlékalbuma egy év alatt összegyűlt látogatók neveit a kolozsvári ereklyemúzeum részére.

Egy év alatt *ezeregyszázhetvenhárman* írták be neveiket a díszes albumba, de bizonyára tizszer-

annyi volt azok száma, akik ezt elmulasztották, vagy talán nem is tudták, hogy oda be lehet írni a nevét minden látogatónak. Messze keleten fekszik a segesvári völgy, kevés magyar ember jön el oda, a félreeső vidékre, éppen ezért nem lesz érdektelen leírni a helyet, hol egy közös sirban véres sebekkel borítva aluszsza örök álmait Petőfi.

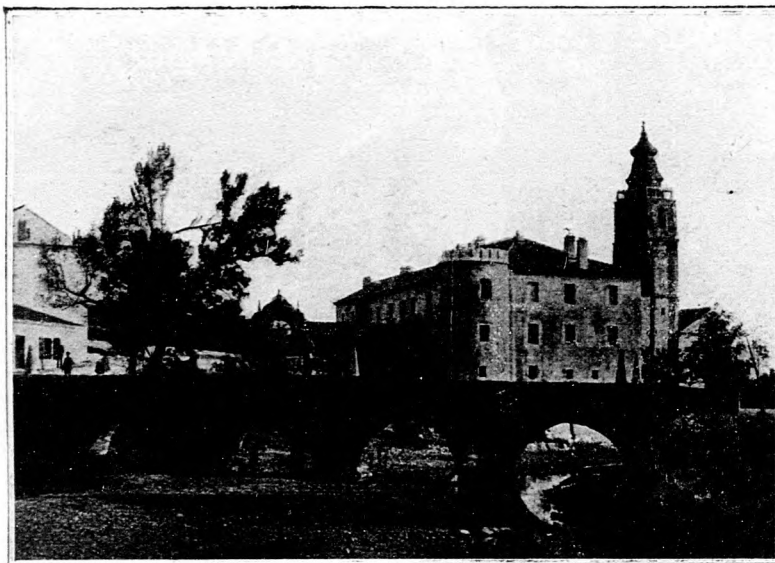
A vasuti őrháztól kilencszáz lépésnyire egy kisebb dombháton van bekerítve az a hely, hol szemtanuk állítása szerint, de az ásatások esontleleteivel is beigazolvva van az 1849 július 31-iki csatában elesett magyarok közös sirja. Muszka győzött, muszka temettette el a halottakat és az ellenség nem esínált kivételt tiszt és közlegény között, ha már halott volt, hanem behányta egy nagy gödörbe, egészségügyi védekezés képpen oltott mésszel leöntötték és behantolták a vértől ázott göröngyökkel. Téves dolog volna azt föltételezni a muszkákról,

hogy ők talán tisztességtudólag bántak volna el az ellenség halottjaival és rangkülönbség szerint külön temették volna a tiszteket díszesebben, a közembert meg egyszerűen. Azt nem tették. Annál sokkal rendtelenebb csorda volt a muszka had, ami kitűnik az étkezéséből. Éppen ezért helytelen fölfogás azt képzelni, hogy Petőfi Sándort, mint őrnagyot tisztársaival külön sír helyben tették volna nyugalomra.

Bizony ők összehányták muszka módra az egész csatamezőn található emberi hullákat, sőt még az is kétséget szenved, hogy a magyar és muszka nem ugyanegy sirban pihennek-e? Mert hiszen tudták azt a muszkák, hogy a meszes gödörben már ugy sem folytatják a harezót, tehát békességben maradnak az ellenségeskedők is lenn a föld alatt és a virág most egyenlő pompában ékeskedik a honvéd és muszka harezos porai felett.

Virágos tündérkert, az illatozó kelyhek ezrei borítják a Petőfi-őrház kertjét. Közepén az oszlop emelkedik, mely körül felhantolt négyszögletű töltésen virágerdő pompázik. Ide jönnek fel a látogatók legelőbb s ha már itt megtekintették a szentelt hantokat, azután a székely alaku őrházat látogatják meg. A kertkaputól amint bemegyünk, mindjárt jobbra emelkedik a Petőfi-őrház, mely nem palota, csak egy kis házikó, de belseje nagy időkről beszél.

Az őrház berendezése, mint külsője igazi székely minta. Ott van az asztal a szoba közepén, le-

A czirkveniezi „László gyermek-otthon”.

terítve székel háziszótt terítővel, mellette zöld alapon tarka tulipános székek. Ezen az asztalon van elhelyezve a bordószínű selyembársonyba kötött diszes „Petőfi-album”, melynek felső tábláján ezüstből öntve ragyognak a nagy költő nevének kezdőbetűi. A négy sarokban négy kisebb asztal, kettején könyvek állanak, kettőn pedig az emlékoszlop talapzatának ásatásakor fölkerült 31 ágyugolyó és több puskagolyó van moha közé rakva. Oldalt tulipános ládák díszeskednek, a falakat érdeemes képek borítják, melyek mindenike a szabadságharcra emlékeztet. Két hosszú fogas is díszíti a fal felső részét telerakva régi cserépbokákkal és tányérokkal. A bokák (korsók) közül egy 200 éves is van.

Az egész szobában leginkább az a kedves összhang lepi meg a látogatót, mely a színek összeállításában nyilvánul.

Piros-fehér és zöld a festése falnak, butoroknak és ez oly kedves, oly kellemesen hat, anélkül, hogy kirívó lenne. A falon még a 8 darab meghagyott koszoru foglal helyet a Petőfi-örházban, melyek még a múlt évről, a félszázados ünnepélyről lettek megtartva.

Ami pedig a látogatót leginkább meglepi, az a koszoruszalagok halmaza. Két halmaz van összerakva szép nemzeti szalaggal lekötve egy evégből készült kis székre, melynek lábai karikákon gördülnek tovább. A szalagesomókat zöld fátyol borítja és védi a legyek és a por megszállása ellen.

E koszoruszalagok egyik kötése a Petőfi-ünnepélyről van, a másik pedig az ünnepély alkalmával ott elhalt Kovács Gyula színész és költő koszorujairól vitettek oda megőrzés végett, mivel a kedves költő az ünnepélyen szavalás közben lett rosszul és ott halt meg a Petőfi Sándor sírjánál.

A cirkveniczai nagy szálló.

Czirkvenicza látképe.

Ez a kis ház a Petőfi-örház, melynek másik felében a parkot gondozó őr lakik családjával kinn a mezők közepében. Ezt a helyet egy nemes honleány ajándékozta a nemzetnek, ő építette a Petőfi-örházat és adott az őrnek annyi földet, amelyből eltarthatja családját. Haller Louise grófnő a lelkes honleány neve, ki sajátkezüleg is szolgátja a Petőfi sírján nyíló virágokat és áldozatokat nem kimélve tündéerkertet csinált a nagy költő sírja fölé.

Az ötvenegyedik évforduló közeledtével alkalminak tartom a megemlékezést arról a kis helyről, mely nagy idők emlékeül maradt reánk.

Péterfi Tamás.

SZEGÉNY BARDOCZNÉ.

— REGÉNY. —

A „Független Ujság” számára írta: Péterfi Tamás.

(Folytatás.)

Légy átkozva Janku! A mekkora országot kívánsz magadnak: akkora helyen kolduld a kenyeredet — az ellenségeidről!... Mint az elátkozott lelkek: ne tudj megpihenni egy helyen, hanem szüntelen bolyongj s azok csaljanak meg, a kikben most bízol, hogy ne legyen kinek elpanaszold fájdalmaidat!...

Ez volt a Bardocz Istvánné átka.

XI. Fejezet.

Kettő közül — a harmadik.

Fent a Gredina Bábuj sziklaóriásainak egyikén oláh legény ül a mélység fölé hajló gránit szélén. Lábat egykedvűen lógatja le a mélységbe és nem szédül. Szemeit hol erre, hol arra az oldalára irányítja az elszigetelt csodás világnak, melyet boszorkányok

kertjének nevezett az emberek különczködő mesevágya. Alatta száz ölnyire tarka virágos tündérkert van, melynek szinpompája hasonlít a bársonyra himzett takaróhoz. Az egész üreg úgy tűnik elő, mintha egy kut volna az óriások idejéből, lenn a fenekén kiszáradva s benőve pompás virágokkal. A mélység alján kis hangyabolynak látszik a gránitból rakott ház s alig lehet fölismerni alakját a reáarakott fenyőboronáktól.

Ez a legény Vaszilie, a Vancsa Gyorgye testvér-öcse. Egy nappal hamarabb érkezett ide Bardocz Rózsikánál, kit a vén juhász, csak öreges, lassu lépésekkel birt vezetni. Főlkél a szédítő helyről s körüljárja a Gredina Bábuluj mellett emelkedő sziklákat. Megfigyel a mélyben minden kis helyet, de embert nem lát, bár jó szemei vannak és azt is tudja, hogy ott az ember nem fog nagyobbnak látszani egy kis méhecskénél.

Az első nap eltelt. Másodikra virradt.

Eszébe jutott Vaszilienek a mese, melyet még kis gyerekkorában hallott az öregektől s szóról-szóra tudta most is a boszorkányok kertjéről. Ugy gondolkozott, hogy ha az a vitéz egy odvas fából leste ki a boszorkányokat, miért ne tehetné meg ő is ugyanezt? ... A jó példát mindig lehet követni, ha mindjárt meséből volna is. A sziklatető északi oldalán elterülő sötét rengetegben sok odvas fát talált, míg végre a mélység közelében alkalmas volt a tervhez egy vén törzs. Bősz vihar törhette derékba a hatalmas sziklák koronáját, melyről beláthatta Vaszilie a Gredina Bábuluj kertjének több, mint felerészét. Ugy gondolta, hogy odvas kell legyen, mert az oldalairól jókora lyukak kandikáltak lefelé.

Boeskorát megszorította elébb, hogy biztosabban kapaszkodhasson vele s úgy felkuszott a törzsre, mint egy majom.

Mintha csak az ő részére nőtt volna, mintha neki rendelte volna az ég: odvas volt. Lekuszott volna róla, hogy gyorsan beköltözzön új szállásába, de figyelmét lekötötte az üreg fenekén pihenő régi lakó... Két szép fehér kigyó aludt a faoduban. Majdnem összetaposta őket, amit valóban sajnált volna, mert ártatlan állatok szegények, és ami fő: ők voltak az első jogos lakók. Leszállott a fáról és fölmondott a régi lakóknak. Kifüstölte őket. Póznára kötve füstölőt tartott az odvas lyukhoz, mitől eltávoztak a karesu állatok. Lassu méltósággal kuszott le a két fehér kigyó a fa derekán és elhagyták a kényelmetlen szállást.

Ezután Vaszilie könnyebb feljártót készített. Hosszu vékony karót vágott, melynek egyik végén kampót hagyott s azt beakasztva a fatörzs odvában, fölzaladott rajta, kezeivel belekapaszkodva a karóba. Az ételneműeket, — mi valóban kevésből állott, — szintén fölzállította szállásába és elhelyezkedett az új lakásban.

Azután eldugta a följárót, hogy míg távol lesz nehogy reáakadjon valaki s elindult gombát keresni ebédre. Félóráig bolyongott a fensikon, míg összegyűjtötte az ebédrevalót. Tüzet rakott és megsütötte, hogy újra visszatérjen a Gredina Bábulujhoz. Amint csendesen haladt a sziklatetőn az odvas fatörzs felé, egy hórihorgas alakot pillantott meg a boszorkányok kertje körül.

Ilia volt, ki megmondta Gyikának előre, hogy kilátogat a szép, kis leányhoz, azt gondolva, hogy könnyű szerrel bejuthat a Gredina Bábuluj völgyébe.

Vaszilie ráismert Iliára s magában kezdte folytatni gondolatait egy fatörzs mögé húzódva.

— Ez is?... Hát ennyien vágynak Bardocz Rózsikára? Szegény beteg bátyám, neked ugyan kapós szereted van. No, majd megválnak a végén, kinek marad a szép magyar leány?!...

Csendesen leste a vetélytársát s mikor Iliá eltűnt egy percze a sziklák között, hirtelen fölhasználta a kedvező időt s fölvonult a fa odvába kampós karója segélyével. A karót szintén fölfonta és maga mellé állította az oduban. Fejét a lyukhoz tartotta s olyan pompásan látott, olyan kényelmesen szemlélte a külvilágot, mint a mesebeli vitéz.

Később előkerült Iliá. Leült egy szirtre s elnézte a tarka virágos Gredina Bábuluj mélyét hosszasan. Miért is hívják azt boszorkányok kertjének?... Arra a csodás völgyre inkább illenék a tündérkert elnevezés. Így nézett Iliá a mélységbe. Vaszilie pedig Iliára.

Egyszer a hórihorgas legény megmozdult. Maeska-módjára fölhozódott s meglapult a szikla szélén. A fejét figyelmesen dugta előre és szemével odanézett a Gredina Bábuluj tulsó oldalára.

Vaszilie figyelemmel kísérte őt. Azonban látta a boszorkányok kertjében folyó eseményeket is. Az öreg juhász akkor érkezett meg Bardocz Rózsikával. Egy fenyőbokor mögül léptek elő s a kis leánynak be voltak kötve a szemei. A vén fehérhaju ember elébb leszállott a szirtől, aztán átkarolta a kis leányt és leemelte.

— Haj, haj! — sóhajtott Iliá halkán s elgondolta, hogy mennyivel szivesebben emelte volna le ő Bardocz Rózsikát, de nem baj! Még emelheti...

Az öreg visszalépett a fenyőgalyak mögé, de csakhamar előbujt ismét. Rózsika jött vagy tizenöt lépést. Iliának azalatt szüntelen mozgottak a lábai, pedig nem akart, de a lábai menni vágytak. Mikor a szép kis leány gyerekes örömmel ült a virágok közé. Iliá nagyot sóhajtott újra ide fenn.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Különös halászat. A mennyei birodalom sok egyéb furesaságai között a halászat egy különös neme érdemel fölemlítést. A khinaiak egy madárfajta, a kormorán, szelidített példányai segélyével halásznak. Bámulatos, mennyi halat hoznak föl ezek a madarak és pedig jó nagyokat, melyeket lenyelni nem képesek. Az ilyen halakkal a kormorán a parthoz uszik, hogy ott erőt vegyen rajta, de miközben így prédáját lenyelni igyekszik, akárhányszor másik madár esap le oda és mialatt a két szárnyas a prédán marakodik, a hal sokszor elmenekül. A halász, hogy ezt megakadályozza, csolnakján folyton ide-oda evez a halászó madarak között és mihelyest azt látja, hogy valamelyiknek hal van a szájában, a madarat egy kis háló segélyével elfogja. A halász erre elveszi a kormorántól a halat, melytől az nem szivesen válik meg, kielégíti a madarat egy kisebb hallal és újra a vízbe dobja. Minden madárnak a nyakatövére egy kis zsinór van kötve, hogy a halat le ne nyelhesse, hanem a torkán akadjon. A halász pedig látva, hogy a madár fuldoklik, csak megnyomja egy kicsit a nyakát és az elfogott hal kiesszik.

Az angol királynő vagyona. Az angol királynőről tudjuk, hogy egyike a világ leggazdagabb asszonyának, de, hogy magánvagyona mennyire rug, az csak kevesek előtt ösmeretes. Az angol uralkodó ezivillisztája 385,000 font sterling, (egy font sterling = 10 frttal), ebből a magánpénztárt 60,000 font illeti meg, a királyi háztartásra 17,500, kegy- és nyugdíjakra 131,260, ajándékokra és alamizsnákra 13,200 font sterling esik. Eszerint tehát a főösszezből még 8040 font sterling áll a királynő rendelkezésére. Ezenkívül a felséges asszony anyjától, a Kenti hercegnőtől trónraléptekor 8000 fontos reuuet kapott, házassága után pedig hercegi férje számára az ország 30,000 font külön ezivillisztát állapított meg. Mikor a királyi hercegek teljes korukat elérték, szintén bizonyos ezivillisztát élveztek, a hercegnők pedig 4000 fontos apanageban részesültek. Tekintélyes jövedelmi forrás a lankaszeri hercezség, amely ezidőszerint 50,000 font sterling hasznot hajt. A királynő a walesi herceg teljes koruságáig a kornwalli hercezség jövedelmében is részesült. 1872-ben ez a forrás 70,000 font sterlinget ért. Ennél romantikusabb izü a királynő többi vagyonának eredete. 1852-ben egy John Camden Neild nevü, 72 éves fukar öreg ur halt meg, aki III. György udvari aranyművesének fia volt. Ez a gazdag iparos 250,000 fontot hagyott említett fiára, aki alatt a vagyon kétszeresre növekedett. Neild végrendelete szerint a vagyon a királynőre szállott. A felséges örökös elfogadta az ajándékot és addig kamatoztatta, míg az 1 millió fontra nem emelkedett. Sokat örökölt a királynő a takarékos férjétől is, aki után 600,000 font maradt és jó vásárt csinált Osborne-val, Balmoral-lal és egy másik vidéki birtokkal, amelynek értéke rövid időn belül 78,000 fontról 170,000-ra növekedett. Külföldön a királynő Koburgban és Baden-Badenben ház- és villatulajdonos. Ezenkívül rendkívül sok értéktárgya van, ezeket fél millió fontra becsülik.

Érdekes, hogy a királynő kiadásai husz év óta fokokint esökkennek, mert a felséges asszony rendkívül takarékos és amellet kitünő üzleti szelleme is van.

Khinai lutri. A new-yorki rendörség nagy buzgósággal fárad a khinai lutri kiirtásán. A lutrizásnak ezt a különös módját a new-yorki khinaiak nagyban üzik, noha a nyerési esély ugyancsak esekély: 25 millió az 1-hez. A lutri nagyon egyszerű. A czédulán harmincz khinai írásjegy van, amelyből a lutris tizet kitöröl. A lutrizók is kitörölnek tizet és aki ugyanazt a tiz jegyet töröli ki, amelyet a lutris, az nyert. Persze ez olyan eset, a mely aligha fordulhat elő. A téték 2 czenttől 2 dollárig terjednek, a nyereség 1000-tól 20,000 dollárig. Noha ezek a kedvezőtlen nyerési esélyek ismeretesek, a khinaiak 99 százaléka szenvedélyesen lutrizik és Chinatownban, New-Yorknak khinaiak

lakta városrészében minden üzlet egyuttal lutrisbolt is.

Hadi tudósítások és a cenzor. Egy londoni újságnak a hadi tudósítója elpanaszolja, hogy Transzvámban a hadi cenzorok mennyire kedélyesen csorbitják meg a táviratokat. A hirlapiró azt telegrafálta:

Heres bur támadás. Mint zápor hullott bomba és gránát. Nagy veszteség tegnap és ma.

A hadi cenzor korrigálása után az illető lap a következő telegrammot kapta:

Heres zápor tegnap és ma.

Be jó volna, ha ilyen könnyen lehetne meg-reparálni a világtörténelem eseményeit!

Képeinkhez.

Hálóban. Az öreg halász kijavította a hálót s jó előre biztatja a házikat, hogy sok halat fog és szép nagyokat. A fiatal esintalan leány tul tesz az öregben, mert ott fogja meg a nagy halat. Ráborítja hálóját a halászlegény fejére és ezen a bohóságon mindnyájan nevetnek. Képüökön érdekesen mutatjuk be olvasóinknak, hogy mekkora fogás került a hálóba.

A czirkveniczai „László gyermek-otthon“. Még sajog szivünkben az a megrázó eset, mely a mi szeretett József főhercegünket és családját akkor érte, mikor kedves fiokat, László főherceget elveszítették egy vadászat alkalmával történt szerencsétlenség miatt. Ennek a gyászesetnek emlékére alkotta meg József főherceg és fenséges neje, Klotild főhercegnő a „czirkveniczai László gyermek-otthon“-t, hogy ezáltal a magyar hazában mentől több megmentendő gyermekben éljen az ifjuságának virágjában kimult László főherceg drága emléke. Ez a gyermekotthon egy gondosan berendezett tengerparti gyógytelep, melyben 60 szegény gyermeknek van helye. Ingyen kapnak itt gyógykezelést, fürdést, lakást, egyszóval teljes ellátást az olyan gyermekek, — valláskülönbség nélkül, — akik a Szent-István koronája országaiba valók.

Hogy a kicsikéknek mily hatásos hely ez, azt a tengerparti fürdők gyógyerejéből tudjuk megbírálni, és hogy szebb, méltóbb emléket ennél a mi szeretett József főhercegünk és fenséges neje, Klotild főhercegnő nem állithattak volna a szerencsétlenül járt fiok, László főherceg emlékére, arról meg vagyunk győződve, mert ezáltal a szeretett halott emléke egy nemzet szivében marad meg örök időkre és felujul, valahányszor a gyermek-otthon áldásos jótéteményét a nemzet sarjadékai igénybe veszik.

Czirkvenicza látképe. A tengerparti fürdőkben Magyarország nem bővelkedik, mert nekünk kevés tengerpartunk van és az egyetlen látogatott ilyszerü

helyünk Czirkvenicza, melynek a tengerre néző kedvező fekvése igen alkalmas fürdőnek. Az északi és keleti hideg légáramlatok ellen hatalmas sziklahegység a Kapella-hegyláncz védelmezi, mely közlében emelkedik. Kedvező fekvése az utóbbi évtizedek alatt világfürdővé tette és ebben a sikerben nagy része van a szép kilátásnak is, mely vonzerővel bír és odacsalja a vendégeket.

A czirkveniczai nagy szálló. A fürdők kényelmességének egyik és főfeltétele az, hogy kellemes lakás, jó konyha legyen az egészséges éghajlat mellett. A czirkveniczai nagy szállót mutatjuk be e képünkön, mely fekvésére nézve igen kedvező, regényes épület és nagy előnyére van a fürdő felvirágzásának. A hatalmas szálló épülete árayas fák között külön emelkedik s a mai kor igényeinek megfelelőleg van berendezve, úgy hogy a magyar tengeri fürdő e tekintetben kiállja a versenyt. Czirkveniczai képeinket a „Természettudományi Közöny”-ből Kuthy Dezső doktor ur szivességéből közöljük, melyért ez uton is köszönetünket fejezzük ki.

Szórejtvény.

Szittgától.

Csak egy kéttagu szó vagyok,
S öt betűm van. Ha számitják,
Mit első szótagom jelent:
Abba vagyon az igazság.
A másik szótagom nélkül
Étel nem jön az asztalra,
Engem pedig fötelenül
Hiába hánysz fel a falra.

A megfejtők között egy régénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő augusztus hó 4.

A „Független Ujság” 20. számában közölt talány megfejtése:

a r a t á s
r a k á s
a k ó s
t á s
á s
s

Helyesen fejtették meg: Baráth János, *Kórodi András*, ifj. Szathmáry Sándor, ifj. Ollós Ferencz, Sztraka János, Navreczki József, „Uj-kigyósi rom. kath. olv.-kör”.

A sörshuzásnál *Kórodi András* (Tisza-Lucz) neve jött k előnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfi Tamás „Közös sors” című 2 kötetes eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

M. K. Jattó, M. J. Simontornya, W. F. Albertfalva,
K. D. Udvari, B. J. Surány. Sorsjegyeik nem nyertek.

— **V. Zs.** urnak, Gyergyó-Alfalu. Szerb államsorsjegye nem nyert, az utóbbi huzásról a tudósítás még nem érkezett meg. — **D. J.** Piski. Olasz vereskereszt sorsjegye nem nyert, a huzások február, május, augusztus és november hónapok 1-én van minden évben. — **Léb Bernát** urnak, M.-Fodorháza. Előfizetése még nem érkezett meg, tehát nem tudjuk mikor fog lejárni. 95,432. számú (XXXIII. Staatslotterie) sorsjegye 10 koronát nyert, beváltható 1900. szeptember 7-éig. — **Bene István** urnak, Tószeg. Mi a lapot minden pénteken pontosan postára adjuk s ha azt hiányosan kapja, csakis a postánál lehet a baj. Ha ismétlődik a lap elmaradása, kérjük azt velünk egy levelezőlapon azonnal tudatni. Különben a hiányzó számot készséggel megküldjük. — **Ifj. Szathmáry Sándor** urnak, Halas. A „Petőfi regék”-nek tessék a postán utána nézni, mert mi pontosan postára adtuk.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1900. július 28-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:10—14:90 K. *Rozs* 12:70 K-től 13:10 K-ig. *Árpa* 11:60 K-től 12:00 K-ig, jobb minőségű — K-től — K-ig. *Zab* 10:50 K. *Tengeri* 11:80 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:80	24:60	23:—	21:60	21:20	19:60	18:20	14:60	13:30

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:70 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 14—20 K, aprószemű 12—18 K, *tarka* 12—20 K, *lencse* 34—56 borsó héjas 20—24 K, *lóhere* 112—120 K, *lucerna* 56—60 K, *baltacím* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 360—600 fillér, muhar 500 fillér, zsupszalma 260—320 fillér, alomszalma 220—260 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürü 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—96 filér, 280—300 kg.-mos 72—86 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—91 fillér, szerb 92—94 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 64—70—, középminőségű 58—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—58—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 44—66:50, magyar tehén középminőségű 44—66:50, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—66:50, szerbiai ökör jobb minőségű 52—64—, kivitel —, középminőségű 46—50—, szerbiai bika 48—58—, szerbiai bivaly 34—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban

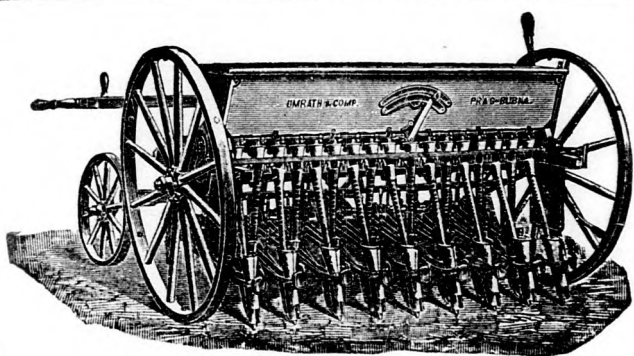
Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:30—2:30 K, csirke 1:00—1:20 K, kappan hizott 0:00 K.—0:00 K.

Tojás alföldi 55—56 K, erdélyi 54—55 K, ládánként. Teatojás 100 drb 4:10—4:16 K.

Tejtermékek. Teavaj 1:40—1:80, tejföl 50—56 fillér literenként, főzővaj 1:00—1:50 K, tehénturó 20—28 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 0:00—0:00, Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 0:—0:—, zeller 100 drb 1:40—2:00, karalábé 1:60—2:40, vöröshagyma 100 kötés 12—14—, 1 q 00—00—, foghagyma 15—20—, vörösrépa 100 drb 1:40—1:60, fehérrépa, fejeskáposzta 10—14—, kelkáposzta 100 drb 2:00—2:40, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 2:00—2:40, kötött saláta 0:50—1:80, burgonya rózsa 1 q 4:40—5:00, sárga .000—0:00.

Sorvetőgépeket

a legújabb és legjobban bevált szerkezetben,
egyetemes- és többvasu ekéket pánczélaezél-kormány-
 lemezekkel, **boronákat, hengereket, konkolyozó-
 kat, gabonatisztító-róstákat, cséplőkészleteket**
 kézi-, járgány- és gőzerőre, nagy választékban és
 jutányos árakon szállítanak

Umrath és Társa

mezőgazdasági gépgyárosok

Budapest, V. ker., Váci-körút 60. szám.

Árjegyzékkel és költségvetéssel kívánatra ingyen és
 bérmentve szolgálunk.

U. i. Saját gyártmányu **fűkaszálók** és **marokrakó
 aratógépek** kitűnő szerkezetben jutányos árakon.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
 typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
 20—60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
 bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri
 birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
 Budapest, VI., Váci-körút 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is aján-
 lott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 franyi kölcsönt
 szavatolt meg.

A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság:

szarvasmarha, borjú, juh, kecske,
 bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományba küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni.
 A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni.
 A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő

előleget nyújt

hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények ezimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél-, sürgöny, telefonczím: „Vásárpénztár—Budapest.”

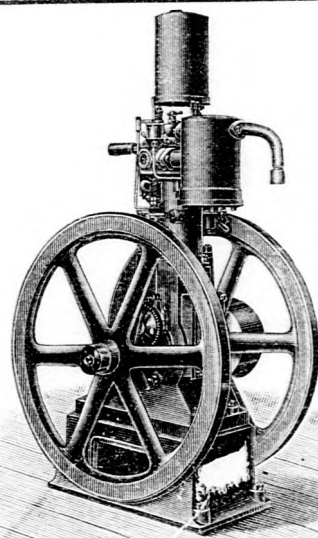
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
 lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
 rendszere.)

adómentes ásványolajjal
 a legolcsóbb
 hajtóerő.

Hatósági engedély
 nélkül

bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,
 egyszerű, tartós
 szerkezetű,
 gépészre nincs
 szükség.

Árjegyzéket kíván-
 natra küldünk.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
 ezelőtt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
 MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
 Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
 * **BUDAPEST** *
 VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
 (ROYAL SZÁLLODA)

Gabonáinkat Vetőmagvak

értékesítjük a

legelőnyösebb beszerzése és értékesítése

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Szuperfoszfátot,
 kénsavas-kálit, kénsavas-ammont, kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

kénport, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

r é z g á l i c z o t 98-99%

legelőnyösebben szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.